

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 16 «СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Соціальна психологія» є обов'язковою для професійної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП «Психологія». Вивчається протягом 5-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у курсантів знань щодо соціально-психологічних феноменів, їх закономірностей та механізмів, для вироблення вмінь застосування знань в професійній діяльності, а також для формування готовності курсантів самостійно пізнавати, аналізувати, шукати глибинні взаємозв'язки повсякденних життєвих явищ, розуміти себе і соціальний світ.

Основне завдання навчальної дисципліни: курсанти повинні орієнтуватися в складних наукових проблемах вітчизняної та зарубіжної соціальної психології, теоретично реконструювати закономірності соціальної життєдіяльності; використовувати методи соціальної психології для дослідження навколишнього світу і для пошуку соціально-психологічних резервів удосконалення діяльності в різних сферах соціальної практики; навчитися допомагати людям розуміти один одного, будувати конструктивні взаємовідносини, вирішувати практичні соціальні проблеми.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПРН-1 – Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища в сфері політичних відносин, ідентифікувати психологічні проблеми політичної свідомості та поведінки та пропонувати шляхи їх розв'язання.

1. Знати основні поняття, принципи та концепції сучасної соціальної психології.
2. Розуміти соціально-психологічні явища.
3. Застосовувати методи та прийоми аналізу формування та функціонування великих і малих соціальних груп та спільнот.
4. Аналізувати та пояснювати основні закономірності соціальної поведінки особистості, її соціально-психологічні риси та особливості соціалізації.
5. Синтезувати вплив соціальних інститутів на формування особистості.
6. Оцінювати процеси соціалізації особистості.

ПРН-4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

1. Знати основні підходи до визначення поняття особистості в соціальній психології.
2. Розуміти специфіку використання методів психології в соціально-психологічних дослідженнях.

3. Застосовувати методи аналізу та діагностики формування особистості.
4. Аналізувати та пояснювати соціально-психологічні проблеми.
5. Синтезувати значення соціальних, політичних, культурних складових соціально-психологічних явищ.
6. Оцінювати прояви поведінки особистості, групи.

ПРН-6 Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження.

1. Знати основні принципи побудови соціально-психологічних досліджень.
2. Розуміти соціально-психологічну термінологію.
3. Застосовувати та орієнтуватися у навчальній та науковій літературі з соціальної психології.
4. Аналізувати та пояснювати соціально-психологічні технології впливу груп на свідомість та поведінку особистості.
5. Синтезувати значення та здійснювати обробку навчальної та наукової інформації у галузі соціальної психології.
6. Оцінювати методи впливу на колектив через окремих особистостей.

ПРН-7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

1. Знати основні закономірності спілкування та міжособистісної взаємодії.
2. Розуміти психологічну структуру групи.
3. Застосовувати, планувати та проводити соціально-психологічні дослідження особистості та групи.
4. Аналізувати та пояснювати проблеми спілкування у внутрішньо- та міжгрупових стосунках та у сумісній діяльності людей, знаходячи їх причини та застосовуючи засоби їх розв'язання.
5. Синтезувати та передбачати прояви поведінки особистості, групи.
6. Оцінювати способи та прийом вирішення групових конфліктів.

ПРН-9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

1. Знати форми представленості особистості у соціумі.
2. Розуміти зміст та механізми процесу соціалізації особистості.
3. Здійснювати соціально-психологічний аналіз оточуючої соціальної дійсності.
4. Аналізувати та пояснювати особливості стосунків між соціальними спільнотами та причини загострення стосунків між ними.
5. Синтезувати найбільш ефективні засоби психологічного впливу на аудиторію.
6. Оцінювати психологічні технології та методи психологічного дослідження.

ПРН 10 Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

1. Знати закономірності функціонування соціальних спільнот – великих та малих соціальних груп.
2. Розуміти загальні і локальні зміни у масовій свідомості.
3. Застосовувати методи вивчення спілкування та групової структури.
4. Аналізувати та пояснювати співвідношення спілкування та діяльності у формуванні особистості.
5. Синтезувати зовнішні і внутрішні бар'єри комунікації.
6. Оцінювати шляхи і конкретні прийоми подолання комунікативних бар'єрів.

ПРН-13. Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

1. Знати закономірності та структуру спілкування.
2. Розуміти найбільш ефективні засоби психологічного впливу на особистість в залежності від вікових та індивідуальних особливостей.
3. Застосовувати методи впливу на особистість через колектив.
4. Аналізувати та пояснювати явище соціальної перцепції та казуальної атрибуції.
5. Оцінювати психологічні механізми виникнення симпатії та антипатії у спілкуванні.

ПРН-15. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

1. Знати структуру явищ суспільної психології. .
2. Розуміти соціально-психологічні особливості поведінки особистості в різних групах.
3. Застосовувати методи активного соціально-психологічного навчання.
4. Аналізувати та пояснювати ціннісні орієнтації як базову соціально-психологічну характеристику особистості.
5. Синтезувати значення кількісного та якісного аналізу у соціально-психологічних дослідженнях.
6. Оцінювати прийоми впливу на соціальні групи.

ПРН-17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

1. Знати фактори та механізми формування позитивної Я-концепції.
2. Розуміти етапи та інститути соціалізації особистості.
3. Застосовувати соціально-психологічний тренінг як спосіб розвитку соціально-психологічних властивостей особистості.
4. Аналізувати та пояснювати механізми формування особистості, соціальних груп та соціальних спільнот.

5. Синтезувати значення соціалізації у житті особистості.

ПРН-19. Враховувати специфіку етнічних, соціальних, демографічних й інших особливостей та особливих умов в професійній діяльності.

1. Знати психологічні характеристики етнічних, соціальних, демографічних спільнот.
2. Розуміти феномени архетипності та ментальності соціальних спільнот.
3. Застосовувати методи вивчення та аналізу соціально-психологічної реальності.
4. Аналізувати та пояснювати механізми групової динаміки.
5. Синтезувати значення соціальних очікувань та їх впливу на свідомість і поведінку особистості.
6. Оцінювати феномен групового тиску та впливу на особистість.

ВИКЛАДАЧ:

Відповідно до форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Вступ до спеціальності, Загальна психологія з практикумом, Психодіагностика, Диференціальна психологія, Вікова психологія.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: пакет медичного ПЗ "Четверте покоління Системи психологічного дослідження особистості (СПДО) осіб, що вступають до лав ДПСУ та проходять службу в ООДК", модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																		Форми підсумкового контролю					
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота							Самостійна робота	Курсова робота	Екзамен		
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	курсова робота	* модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота				контрольна робота	-----
за денною формою навчання																										
3	5	4	120	60	24			4		18			6		6	30	10	20					30	+	+	
Усього за дисципліну		4	120	60	24			6		18			6		6	30	10	20					30	+	+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН 1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ЗК-3	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ЗК-4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ЗК-5	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації, бути критичним і самокритичним	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ЗК-6	Здатність планувати та управляти часом, приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати автономно, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ЗК-7	Здатність генерувати нові ідеї, виявляти, ставити та вирішувати завдання у процесі професійної діяльності і практичних ситуаціях	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ЗК-8	Навички міжособистісної взаємодії	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ЗК-9	Здатність працювати в команді, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ФК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ФК-4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ФК-8	Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ФК-11	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ
ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ**

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	МН1.1; МН1.2; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ПРН-4	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	МН1.1; МН1.2; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ПРН-6	Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження.	МН1.1; МН1.2; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ПРН-7	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки	МН1.1; МН1.2; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ПРН-9	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	МН1.1; МН1.2; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ПРН-10	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	МН1.1; МН1.2; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ПРН-13	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	МН1.1; МН1.2; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ПРН-15	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	МН1.1; МН1.2; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ПРН-17	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	МН1.1; МН1.2; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.
ПРН-19	Враховувати специфіку етнічних, соціальних, демографічних й інших особливостей та особливих умов в професійній діяльності	МН1.1; МН1.2; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Запланована кількість аудиторного навантаження – 60 год.

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин						Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Предмет, значення та завдання соціальної психології. Історія формування соціально-психологічних ідей. Основні напрямки сучасної соціальної психології.	4	Л2	Сз2					І	1/1Л(2); 1/2Сз(2);	4
2	Методологічні основи та методи соціальної психології.	4	Л2	Сз2					І	2/1Л(2); 2/2Сз(2);	4
3	Проблема особистості в соціальній психології. Соціально-психологічні властивості та типологія особистості.	4	Л2	Сз2					І	3/1Л(2); 3/2Сз(2);	4
4	Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості. Проблема соціальної установки.	4	Л2	Сз2					ІІ	4/1Л(2); 4/2Сз(2);	4
5	Рольова поведінка особистості.	4	Л2		Пз2				ІІ	5/1Л(2); 5/2Пз(2);	4
6	Проблема соціальної ідентичності особистості.	4	Л2	Сз2					ІІ	6/1Л(2); 6/2Сз(2);	4
7	Спілкування як соціально-психологічна проблема.	4	Л2	Сз2					ІІ	7/1Л(2); 7/2Сз(2);	4

8	Спілкування як комунікативний та інтерактивний процес.	4	Л2		Пз2				III	8/1Л(2); 8/2Пз(2)	4
9	Спілкування як процес соціальної (міжособистісної) перцепції.	4	Л2	Сз2				4	III	9/1Л(2); 9/2Сз(2)	4
10	Проблема групи в соціальної психології.	4	Л2	Сз2					III	10/1Л(2); 10/2Сз(2)	4
11	Соціально-психологічні характеристики малої групи.	4	Л2		Пз2				IV	11/1Л(2); 11/2Пз(2)	4
12	Соціально-психологічні особливості великих соціальних груп.	4	Л2	Сз2					IV	12/1Л(2); 12/2Сз(2)	4
	Курсова робота	6	Л2				6		IV	Курс. роб.-6	6
	<i>Екзамен</i>	6						6	IV	Екз – 6	6
	УСЬОГО	60	24	18	6		6	6			60

Заняття, що обов'язково (вибірково) оцінюються Т.6/2.-с.-2, Курс. роб.-6, Екз – 6.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	К-сть годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
III курс					
Всеместр					
1			10	Предмет, значення та завдання соціальної психології. Історія формування соціально-психологічних ідей. Основні напрямки сучасної соціальної психології.	
	1	лекція	2	<u>Предмет, завдання та структура соціальної психології</u> 1. Предмет та завдання соціальної психології. Структура соціальної психології. 2. Зв'язок соціальної психології з іншими науками. 3. Огляд основних соціально-психологічних теорій.	[1.1] ст. 5-13; [1.3] ст. 31-40; [1.8] ст. 4-67
	2	семінарське заняття	2	<u>Місце соціальної психології в системі соціально-поведінкових наук</u> 1. Предмет та проблематика соціальної психології. 2. Місце соціальної психології в системі наук. Соціологія та соціальна психологія: спільне та відмінне. 3. Основні завдання та функції соціальної психології. 4. Історія розвитку соціальної психології. 5. Основні теоретичні напрями розвитку сучасної соціальної психології.	[1.1] ст. 5-13; [1.2] ст. 10-12; [1.3] ст. 24-43; [1.6] ст. 4-16
		індивідуальне завдання (конспект)	4	1. Розвиток соціальної психології у США. 2. Європейські наукові студії з соціальної психології. 3. Розвиток соціальної психології в Україні.	[1.1] ст. 5-13; [1.2] ст. 10-12; [1.6] ст. 4-16
		самостійна робота	2	Функції соціальної психології: методологічна (концептуально-ідеологічна); теоретико-пізнавальна (прогностично-відображальна); прикладна (практично-інструментальна).	[1.3] ст. 24-43; [1.6] ст. 4-16
2			8	Методологія та методи дослідження соціальної психології	
	1	лекція	2	<u>Поняття методології наукового соціально-психологічного дослідження</u> 1. Характеристика методів дослідження у соціальній психології. 2. Специфічні особливості соціально-психологічних досліджень. 3. Етичні проблеми соціально-психологічних досліджень. 4.	[1.1] ст. 14-27; [1.6] ст. 23-29; [2.1-2.13]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	К-сть годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
	2	семінарське заняття	2	<u>Методи соціальної психології</u> 1. Метод спостереження та метод експерименту. 2. Метод вивчення документів. Контент-аналіз 3. Метод опитування та тестування 4. Соціометрія. Референтометрія. 5. Феномен хіндсайту як особливість сприйняття результатів соціально-психологічних досліджень. 6. Дискусійні проблеми застосування методів соціально-психологічного пізнання та етика експериментування.	[1.2] ст. 13-15; [1.3] ст. 14-27; [1.4] ст. 13-15; [2.1-2.13]
		самостійна робота	4	1. Історія соціальної психології у постатях: дослідники, наукові школи, визначні відкриття. 2. Алгоритм соціально-психологічного дослідження. 3. Загальні закономірності соціально-психологічних досліджень. 4. Основні принципи соціально-психологічних досліджень.	[1.2] ст. 13-15; [1.3] ст. 14-27; [2.1-2.13]
3			10	Проблема особистості в соціальній психології. Соціально-психологічні властивості та типологія особистості.	
	1	лекція	2	<u>Проблема особистості в соціальній психології</u> 1. Поняття особистості. Специфіка постановки проблеми особистості в соціальній психології. 2. Взаємозв'язок соціального та індивідуального в особистості. 3. Соціально-психологічна структура особистості.	[1.5] ст. 20-44 [2.9] ст. 37-56
	2	семінар	2	<u>Соціально-психологічні типи особистості</u> 1. Поняття особистості в психології. 2. Соціально-психологічна структура особистості. 3. Характеристика соціально-психологічних типів особистості. 4. Соціальна зрілість особистості.	[1.3] ст.89-93 [1.4] ст. 48-51 [2.7] [2.8] ст. 117-119
		самостійна робота	2	1. Соціально-психологічна структура особистості. 2. Методи соціально-психологічних досліджень особистості.	[1.3] ст. 31-62 [1.5] ст. 20-44
		індивідуальне завдання	4	1. Соціально-психологічна структура особистості (за А. В.Петровським, К. К.Платоновим).	[1.3.] ст. 9-30 [1.4.] ст. 3-18

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	К-сть годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
		(конспект)		2. Основні фактори міжособистісної сумісності.	[2.6]
4			10	Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості	
	1	лекція	2	<u>Соціалізація особистості як феномен</u> 1. Поняття соціалізації особистості. Її агенти та етапи. Функції та форми соціалізації особистості. Механізми, засоби, моделі соціалізації особистості.	[1.1] ст. 28-38; [1.4] ст. 120-140; [1.5] ст. 27-35
	2	семінар	2	<u>Соціалізація сучасної особистості</u> 1. Сфери соціалізації особистості. 2. Інститути соціалізації особистості. 3. Кризи соціалізації. Поняття десоціалізації та ресоціалізації.	[1.2] ст. 16-18; [1.6] ст. 20-67; [2.1-2.13]
		самостійна робота	4	1. Огляд теоретичних концепцій соціалізації особистості. 2. Особливості соціалізації особистості в сучасних умовах. 3. Проблема асоціалізації та соціальної дезадаптації особистості.	[1.1.] ст. 9-30 [1.2.] ст. 3-18 [2.8]
		індивідуальне завдання (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.5] ст. 9-30 [2.2] ст. 3-18 [2.4]
			8	Рольова поведінка особистості	
	1	лекція	2	1. Соціальний статус та соціальні ролі особистості, їх характеристики. 2. Соціальні очікування та їх вплив на формування особистості. 3. Соціальні установки та стереотипи, їх вплив на поведінку особистості.	[1.1] ст. 19-22; [1.3] ст. 181-196; [1.7] ст. 12-36;
	2	семінар	2	<u>Поняття соціальної ролі та соціальної функції особистості</u> 1. Роль як реалізація статусу і позиції особистості. 2. Структура соціальної ролі. Види соціальних ролей. 3. Теоретичні дослідження експектацій (Розенталь і Джекобсон; Брофі й Гуд), «ефект Пігмаліона» (Харгрівс).	[1.4] ст. 9-30 [2.5] ст. 3-18
		самостійна робота	2	1. Супротив соціальному тиску: боротьба за власну унікальність. 2. Соціальна нерівність як причина упереджень. 3. Вплив дискримінації на особистість людини. 4. Проблеми подолання упереджень.	[2.3] [2.8.]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	К-сть годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
		індивідуальне завдання (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.4] ст. 9-30; [2.2] ст. 3-18; [2.6] [2.9]
6			10	Протосоціальні та асоціальні форми поведінки особистості	
	1	лекція	2	1. Соціально-психологічна дезадаптація та асоціалізація особистості. 2. Асоціальна поведінка: визначення, причини, види. 3. Агресивна поведінка: причини, види, теорії агресії.	[1.3] ст. 89-93 [1.4] ст. 48-51 [2.7]
	2	семінар	2	<u>Поведінка особистості в соціумі</u> 1. Регуляція поведінки особистості в соціумі. 2. Поняття протосоціальної поведінки особистості. Альтруїзм. 3. Проблема асоціальної поведінки. 4. Поняття соціальної напруженості, її причини та прояви.	[1.2] ст. 19-27 [1.4] ст. 37-42 [2.7]
		самостійна робота	4	<u>Соціально-ненормативна поведінка особистості</u> 1. Причини та форми асоціальної поведінки. 2. Соціально-психологічна дезадаптація особистості.	[1.1] ст. 37-42; [1.6] ст. 81-96;
		індивід. робота (конспект)	2	1. Девіантна поведінка: причини, особливості. 2. Основні теоретичні підходи до аналізу девіації. 3. Аномія, причини та наслідки поширення у соціумі.	[1.1] ст. 37-42; [1.2] ст. 81-96; [1.4] ст. 132-150;
7			10	Ідентифікаційні структури особистості.	
		лекція	2	<u>Лекція Я-концепція в системі соціальної психології</u> 1. Розвиток самосвідомості і формування Я-концепції: чинники та механізми. 2. Структурні компоненти Я-концепції. 3. Мінливість и стабільність Я-концепції.	[1.3] ст. 89-93 [1.4] ст. 48-51 [2.1-2.13] [2.8] ст. 117-119
		семінар	2	<u>Соціально-психологічна структура та якості особистості</u> 1. Особливості формування Я-концепції на різних етапах соціалізації. 2. Структурні компоненти Я-концепції. 3. Поняття диференційованості ідентичності.	[1.1] ст. 63-122 [1.5] ст. 45-60
		самостійна	2	1. Криза ідентичності та цінностей в сучасних умовах.	[1.1] ст. 9-30

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	К-сть годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
		робота		2. Концепція можливої соціальної ідентичності.	[1.2] ст. 3-18
		індивід. робота (конспект)	4	1. Проблема стабільності та мінливості в соціальній психології. 2. Соціальний конструктивізм К. Генгрена. 3. Структурні компоненти Я-концепції. 4. Проблема множинної ідентичності в соціальній психології.	[1.5] ст. 140-149 [2.4] ст. 9-13
Модуль 2					
8			10	Спілкування як соціально-психологічна проблема	
	1	лекція	2	<u>Спілкування у структурі соціальних і міжособистісних стосунків</u> 1. Поняття спілкування у соціальній психології. 2. Види, рівні та функції спілкування. 3. Поняття соціальної перцепції. Значення соціальної перцепції у процесі взаєморозуміння.	[1.11] ст. 48-60; [1.16] ст. 55-70; [2.1. - 2.7]
	2	семінар	2	<u>Роль спілкування у житті суспільства.</u> 1. Спілкування у системі міжособистісних і суспільних відносин. 2. Єдність спілкування і діяльності. 3. Структура спілкування. 4. Способи та механізми впливу у процесі спілкування	[1.1] ст. 165-188; [2.1. - 2.7]
		самостійна робота	2	1. Форми спілкування: бесіда, нарада, переговори, збори, публічний виступ. 2. Рівні спілкування: макрорівень, мезарівень, мікрорівень.	[1.11] ст. 48-60; [2.1. - 2.7]
		індивід. робота (конспект)	4	1. Типи спілкування: менторський, інформативний, конфронтаційний, «натхненне спілкування», їх особливості. 2. Стили та характер спілкування у сучасному світі.	[1.1] ст. 165-188;
9			10	Соціально-психологічні аспекти спілкування і міжособистісних відносин	
	1	лекція	2	<u>Спілкування в системі соціальної взаємодії.</u> 1. Спілкування як обмін інформацією. Складові і засоби вербальної і невербальної комунікації. 2. Спілкування як обмін діями. Ступені розвитку взаємодії.	[1.2] ст. 19-27 [1.4] ст. 37-42 [2.7]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	К-сть годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
				3. Спілкування як сприйняття людьми один одного, поняття соціального пізнання. 4. Явище міжособистісної атракції як емоційного аспекту міжособистісного сприйняття.	
	3	семінар	2	<u>Спілкування як обмін інформацією</u> 1. Історичний аспект вивчення комунікації. 2. Сучасні уявлення про значення, принципи і структуру комунікації. 3. Засоби комунікації. 4. Бар'єри спілкування.	[1.1] ст. 48-70 [2.4] ст. 119-174
		самостійна робота	2	1. Поняття моделей спілкування та їх порівняльна характеристика. 2. Характеристика стилів спілкування. 3. Маніпулятивні типи особистості. 4. Умови ефективного спілкування.	[1.2] ст. 19-27 [1.4] ст. 37-42 [2.7]
		індивід. робота (конспект)	4	1. Особливості впливу деструктивних культур на особистість. 2. Сучасна теорія каузальної атрибуції Фріца Хайдера. 3. Сутність фундаментальної помилки каузальної атрибуції. 4. Особливості психологічного впливу у процесі спілкування.	[1.3] ст. 33-56 [1.4] ст. 67-90 [2.1-2.10]
			8	Соціально-психологічні підходи до вивчення груп і дослідження їх динаміки.	
10	1	лекція	2	<u>Психологія груп та стихійних спільнот</u> 1. Поняття соціальної групи, її ознаки та психологічні характеристики. Класифікація груп. 2. Психологічні характеристики великих соціальних груп та стихійних спільнотей. 3. Поняття, структура, ознаки та класифікація малих груп. 4. Характеристика процесів групової динаміки. Психологія міжгрупових відносин.	[1.1] ст. 165-188; [1.3] ст. 48-60; [1.6] ст. 55-70;
	2	семінар	2	<u>Соціально-психологічні дослідження груп.</u> 1. Історія дослідження груп у соціальній психології. 2. Психологічна теорія колективу. 3. Розвиток групи за моделлю Стенфорда, Роарка.	[1.1] ст. 60-118 [2.7]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	К-сть годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
				4. Концепція референтних груп особистості.	
		самостійна робота	2	1. Групова згуртованість. Механізми її формування. 2. Групова (міжособистісна) сумісність. 3. Груповий вплив на особистість, його види. 4. Групові норми та нормативна поведінка.	[1.3] ст. 118-147 [2.6] ст. 178-190
		індивід. робота (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.2] ст. 219-220 [1.4] ст. 190-199
11			8	Соціально-психологічні характеристики малої групи.	
	1	лекція	2	<u>Загальна характеристика психології малих груп</u> 1. . Поняття про малу групу. 2. Історія досліджень малої соціальної групи. Головні підходи до вивчення малих соціальних груп. 3. Класифікація малих соціальних груп. 4. Структура взаємовідносин у малій соціальній групі.	[1.1] ст. 119 [2.3] ст. 37
	2	семінар	2	<u>Психологічні ефекти взаємодії людей у групах</u> 1. Конформізм та соціальна фасілітація. 2. Деіндивідуалізація, механізми формування та прояву. 3. Психологічні наслідки спілкування людей у групі: а)групова поляризація; б) групове мислення; в)вплив меншості.	[1.2] ст. 2-30; [1.5] ст. 4-20; [1.6] ст. 12-30; [2.1-2.7]
		самостійна робота	2	1. Соціально-психологічні характеристики групи. 2. Головні підходи до вивчення малих соціальних груп. 3. Соціометрія як метод вивчення міжособистісних стосунків у групі	[1.2] ст. 2-30; [1.4] ст. 4-20; [1.5] ст. 12-30;
		індивід. робота (конспект)	2	1. Психологічні наслідки взаємодії людей у групі: групова поляризація та групове мислення. 2. Психологічні засоби попередження огруплення мислення. 3. Взаємодія більшості та меншості в групі. 4.	[1.3] ст. 99-104; [1.4] ст. 45-80; [2.1. - 2.7]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	К-сть годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
12			8	Соціально-психологічні особливості великих соціальних груп.	
	1	лекція	2	<u>Психологічні характеристики великих соціальних груп</u> 1. Поняття та класифікація великих соціальних груп. 2. Поняття «маса» та «натовп». Зміни психічного стану людини у натовпі. 3. Паніка як соціально-психологічний феномен.	[1.2] ст. 25-27; 67-90; [1.4] ст. 26-30; [1.5] ст. 160-170; [2.1-2.6]
	2	семінар	2	<u>Великі соціальні групи: маса та натовп</u> 1. Етапи або стадії формування натовпу. 2. Психологічна характеристика стану і поведінки натовпу. 3. Характеристика етнічних груп. Поняття архетипності та ментальності етнічної групи.	[1.1] ст. 68-75; [1.3] ст. 16-201; [1.4] ст. 38-40; [1.5] ст. 298-307; [2.1 - 2.7]
		самостійна робота	2	1. Поняття про масовидні психічні явища та натовп. 2. Види натовпу. 3. Зміни психіки людини у натовпі. 4. Психологічні механізми інтеграції людей у натовп.	[1.1] ст. 68-75; [1.3] ст. 16-201;
		індивід. робота (конспект)	2	1. Психологічна характеристика поведінки натовпу. 2. Можливості психологічного впливу на натовп.	[1.4] ст. 38-40; [1.6] ст. 298-307; [2.1 - 2.4]
Курсова робота			6		
Екзамен			6		
Усього за дисципліну			120		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова література

- 1.1. Ануфрієва Н.М., Зелінська Т.М., Єрмакова Н.О. Соціальна психологія: Навч.-метод. Посібник. Київ: Каравела, 2011. 296 с.
- 1.2. Зелінська Т.М., Михайлова І.В., Демерс А.Е. Практикум із соціальної психології: Навч. посібн. Київ: Каравела, 2012. 232 с.
- 1.3. Коваленко А. Б., Корнев М. Н. Соціальна психологія. Київ, 2016. 280 с.
- 1.4. Козляковський П. А. Соціальна психологія : курс лекцій, практикум, хрестоматія. Миколаїв : Вид. держ. унт, 2015. 424 с.
- 1.5. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : підручник Київ : Либідь, 2015 Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування. 2018. 573 с.
- 1.6. Applied Social Psychology: Understanding and Managing Social Issues / Eds. L. Steg, K. Keizer, A. Buunk, T. Rothengatter. 2nd ed. New York: Cambridge University Press, 2017. 410 p.
- 1.7. Harre Rom. Persuasion and Manipulation. – In : Discourse and Communication. New Approaches to the Analysis of Mass Media Discourse and Communication / Edited by Teun A. van Dijk. – Walter de Gruyter. – Berlin. New York.- 1985, pp.126-142. 34. Moscovici S. and Mugny G. Minority Influence. - In: Basic Group Processes / Edited by Paul B. Paulus. – Springer-Verlag. N.Y. Berlin. Heidelberg. Tokyo. – 1983, pp. 41 – 64.

2. Допоміжна література

- 2.1. Білецька Т. В. Індивідуалізоване суспільство: свобода vs пастка // Політологічні студії: збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф.Кураса НАН України; [редкол.: В.В. Нечитайло (відп. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. – Вип. 5. – С. 192-201.
- 2.2. Білецька Т. В. Ідентифікація особистості в умовах стабільних суспільних перетворень (на прикладі сучасного українського суспільства) // Анатолій Олексійович Копилов: Особистість у вимірі епохи: Спогади, Дослідження: збірник науково-практичної конференції (редкол.: В.С. Степанков (гол. ред.) та інш.) .- Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. – Вип. 2.- с.175-181.
- 2.3. Білецька Т. Соціокультурна самоідентифікація особистості в умовах соціальних змін // Збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу «Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу» Кам'янець-Подільський: К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2018. с. 32-36.

- 2.4. Гапон Н. П. Соціальна психологія: навчальний посібник. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 368 с.
- 2.5. Гірняк А. Н., Гірняк Г. С. Діалогічна взаємодія учасників освітнього процесу, як передумова та гарантія його ефективності. *Guarantees and protection of fundamental human rights as the integral element of integration of Ukraine on the EU : monografia zbiorowa. Olsztyn (Polska) : Wydział Prawa i Administracji UWM w Olsztynie, 2019. S. 105-117.*
- 2.6. Москаленко В. В. Соціальна психологія : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2015. 624 с.
- 2.7. Основи соціальної психології: навч. посіб. / Акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політичної психології. - К. : Міленіум, 2008. 560 с.
- 2.8. Русинка І.І. Психологія: Навчальний посібник. К.: Знання, 2019. 512 с.
- 2.9. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2005. 360 с.
- 2.10. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
- 2.11. Циба В. Т. Системна соціальна психологія: Навч. посібник. К.: Либідь, 2006. 461 с.
- 2.12. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навч. посібник К.: Основи, 2007. 390 с.
- 2.13. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 383 с.
- 2.14. Фурман Анатолій Психокультура української ментальності [2-ге наук. вид.]. Тернопіль : НДІ МЕВО, 2018. 168 с.
- 2.15. Michael A. Forrester, Cath Sullivan. *Doing Qualitative Research in Psychology: A Practical Guide. SAGE Publications Ltd; Second edition. 2019. 376 p.*
- 2.16. Rose M. Spielman, William J. Jenkins, et al. *Psychology 2e. Independently published. 2020. 779 p.*

Х. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
2. <http://hklb.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
3. [http://lib.pu.if.ua.](http://lib.pu.if.ua/) - Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
4. <http://www.koob.ru/> - електронна бібліотека «Куб».
5. <http://upsihologa.com.ua/> - портал професійних психологів України «У психолога».
6. http://megalib.com.ua/content/5665_LITERATYRA_DO_KYRSY_DITYaChOI_PSIHOLOGII.html

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

